

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **O. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 10. 2005, č. j. 55 Az 148/2004 – 60,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 3. 6. 2004 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2004, č. j. OAM-1148/VL-19-ZA09-2004, jímž bylo rozhodnuto tak, že se žadatelce podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), azyl neuděluje. Současně bylo rozhodnuto, že se na cizinku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Krajský soud v Brně po přezkoumání rozhodnutí podle ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neshledal žalobu důvodnou, a proto ji rozsudkem ze dne 31. 5. 2005, č. j. 55 Az 148/2004 – 41 zamítl. Shodně se správním orgánem dospěl k závěru, že žalobkyní uváděné důvody nelze podřadit pod žádnou ze skutečností, které jsou uvedeny v ustanovení § 12 zákona o azylu, jejichž existence je nezbytná pro možnost udělení azylu. Neshledal rovněž pochybení ze strany žalovaného, pokud žalobkyni nebyl udělen azyl podle § 13 a § 14 zákona o azylu a pokud nebyly shledány překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost, v níž se dovolávala zákonných důvodů specifikovaných v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. a předně vytýkala Krajskému soudu v Brně, že její kauzu posoudil v rozporu s platným právním řádem, zejména zákonem o azylu. Navrhovala, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žádala o ustanovení bezplatného právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti a o přibrání tlumočnicka jazyka ukrajinského pro totéž řízení. Navrhovala též, aby Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 107 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Usnesením ze dne 13. 10. 2005, č. j. 55 Az 148/2004 – 60, Krajský soud v Brně žádost žalobkyně o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti zamítl a současně vyzval stěžovatelku, aby ve lhůtě 15-ti dnů ode doručení této výzvy odstranila nedostatek svého podání ze dne 1. 8. 2005 spočívající v tom, že není zastoupena advokátem, ačkoliv sama nemá vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Navrhovatelku upozornil, že nevyhoví-li ve stanovené lhůtě této výzvě, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne. V odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlil, že vyzval stěžovatelku, aby ve lhůtě 15-ti dnů od doručení výzvy předložila soudu vyplněný a podepsaný formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ a dále aby sdělila, jakým způsobem a v jaké výši platí nájem ubytovateli či pronajímateli bytu a jak si opatřuje finanční prostředky na svou výživu a ošacení. Protože stěžovatelka sdělila soudu pouze to, že nájem za ni platí sestra, aniž by uvedla v jaké výši, a dále nesdělila soudu, jak si opatřuje finanční prostředky na svou výživu a ošacení, byla uvedeným soudem opětovně vyzvána, výzvou ze dne 12. 9. 2005, aby ve lhůtě sedmi dnů ode dne doručení této výzvy uvedené chybějící údaje doplnila a současně, aby předložila soudu důkaz o svém tvrzení, že nájem bytu za ni platí sestra. Stěžovatelka byla současně poučena o tom, že nebude-li tato výzva splněna, soud návrh na ustanovení právního zástupce zamítne. Tato výzva byla stěžovatelce doručena do vlastních rukou dne 20. 9. 2005, avšak do data vydání napadeného rozhodnutí stěžovatelka na výzvu neodpověděla. Proto byl návrh na ustanovení zástupce zamítnut.

Proti výše uvedenému usnesení Krajského soudu v Brně podala žalobkyně (stěžovatelka) včas kasační stížnost, v níž se domáhala jeho zrušení a ustanovení bezplatného právního zástupce z řad advokátů a přibrání tlumočnicka jazyka ukrajinského. Uvedla, že s rozhodnutím nesouhlasí, protože v průběhu azylového řízení se několikrát změnil azylový zákon a ona neměla možnost vzhledem ke špatné znalosti českého jazyka prostudovat tyto změny. Připomněla, že nemá dosud žádnou práci, nemá právo být zaměstnána, nemá kredit na telefon, a když volá z automatu, většinou ji automat bere peníze, protože nefunguje. Zaslala panu advokátovi materiály ohledně žaloby proti rozhodnutí Ministerstva vnitra poštou a nedostala odpověď. Rodinná situace se u ní změnila potud, že do Čech dorazila její sestra, která jí poskytuje pomoc a platí za ubytování 3000 Kč měsíčně. Důkazy o tom předložit soudu nemůže, protože majitelé bytu nejsou přítomni.

Krajský soud v Brně poté předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti podané proti uvedenému usnesení (zatím nikoliv proti rozsudku o věci samé).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 10. 2005, č. j. 55 Az 148/2004 – 60, v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Po přezkoumání věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ačkoliv stěžovatelka výslovně neoznačila důvod kasační stížnosti z hlediska ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., lze z obsahu podání dovodit, že se dovolává důvodu uvedeného pod písm. a) tohoto ustanovení, tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem při rozhodování o splnění předpokladů pro ustanovení zástupce. Namítané pochybení však Nejvyšší správní soud v rozhodnutí Krajského soudu v Brně neshledal.

Podle ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhovateli (stěžovateli), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování hradí v takovém případě stát. Z citovaného zákonného ustanovení vyplývá, že při rozhodování o ustanovení zástupce, přihlíží soud jednak k tomu, zda je zastoupení potřebné pro ochranu práv účastníka, a dále ke skutečnostem, které tvoří předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Protože v řízení o kasační stížnosti je podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupení advokátem povinné, odpadá tak soudu posuzování otázky, zda je takové zastoupení potřebné pro ochranu práv účastníka. Zbývá pak posoudit, jak to učinil i Krajský soud v Brně, zda osobní, majetkové a finanční poměry účastníka tvoří předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a tím i možnost ustanovit mu zástupce soudem. Objektivní nedostatek finančních prostředků by se totiž neměl stát překážkou k přístupu soudu. Ve shodě s přesvědčením Krajského soudu v Brně je i Nejvyšší správní soud přesvědčen, že stěžovatelka neposkytla soudu dostatek informací, které by mohly tvořit podklad pro rozhodnutí o její žádosti. Je sice pravda, že stěžovatelka vyplnila formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“, v něm však uvedla jen údaje o svých osobních a rodinných poměrech, totiž jméno, příjmení, datum narození, státní občanství, rodinný stav, trvalé bydliště a své současné bydliště. Jinak všechny rubriky týkající se příjmu z pracovního či obdobného poměru, či jiných příjmů, včetně rubriky o osobním majetku, eventuálně údajích, které by mohly tvořit podklad pro rozhodnutí o podané žádosti, stěžovatelka proškrtla. Uvedla pouze, že bydlí spolu se svou sestrou, která platí ubytování i za ni. Krajský soud v Brně s ohledem na nedoložení naposledy uvedené informace, vyzval stěžovatelku přípisem ze dne 12. 9. 2005, aby ve lhůtě sedmi dnů ode dne doručení této výzvy sdělila svůj příjem, z něhož platí soukromé ubytování a ostatní své osobní potřeby, popřípadě, aby doložila důkaz o tom, že nájem bytu platí její sestra. Byla poučena, že pokud této výzvě soudu nebude vyhověno, může být návrh na ustanovení zástupce zamítnut.

Podle obsahu doručky od obálky, v níž byla písemnost doručována, převzala tuto výzvu stěžovatelka osobně dne 20. 9. 2005, což stvrdila svým podpisem. Ve stanovené lhůtě, a ostatně ani později, však na výzvu soudu nereagovala. Lze tudíž souhlasit s Krajským soudem v Brně, že stěžovatelka nesplnila v celém rozsahu požadavek soudu významný pro posouzení řešené právní otázky, totiž zda jsou u ní dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, jakožto podmínky pro ustanovení právního zástupce soudem. Nejvyšší správní soud neshledal v posouzení této otázky Krajským soudem v Brně jakékoliv

pochybení, a proto mu nezbylo než kasační stížnost, v níž se stěžovatelka dovolávala důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jako nedůvodnou zamítnout (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o projednávané kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož právního předpisu. Protože kasační stížnost byla odmítnuta, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o této kasační stížnosti.

Po nabytí právní moci tohoto rozsudku rozhodne Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti podané stěžovatelkou proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2005, č. j. 55 Az 148/2004 – 41.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. prosince 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu